DOMSTOLENS DOM
AF 12. JULI 1973 [1]

Getreide-Import GmbH
mod Einfuhr- und Vorratsstelle für Gedreide und Futtermittel
(anmodning om præjudiciel afgørelse, indgivet af Hessisches Finanzgericht)

Sag 11/73

Sammendrag

1. *Præjudicielle spørgsmål — Domstolens kompetence — Grænser (EØF-traktatens artikel 177)*
2. *Landbrug — Fælles ordning af markederne — Korn — Blød hvede og byg — Afgift inden for Fællesskabet — Beregning — Importomkostninger — Faktorer der skal tages i betragtning*

1. Domstolen har ikke inden for rammerne af artikel 177 kompetence til at anvende Traktaten på enkelttilfælde men kan af forelæggelsesbeslutningen uddrage de spørgsmål, som alene vedrører fortolkningen af fællesskabsretten.
2. Artiklerne 2 og 4 i Rådets forordning nr. 19/62 skal fortolkes således, at de importomkostninger, som skal tages i betragtning ved beregningen af afgiftsbeløbet, er dem, som enhver importør uundgåeligt må afholde i forbindelse med de ekspeditioner og juridiske formaliteter, som importen af de omhandlede produkter er underkastet, og for at transportere disse produkter til det første engroshandelsled i den zone, hvor basisindikativprisen finder anvendelse.

I sag nr. 11/73

angående en anmodning, som i medfør af EØF-traktatens artikel 177 af Finanzgericht Hessen (VII. afdeling) er indgivet til Domstolen for i den sag, som verserer for denne ret

mellem

GETREIDE-IMPORT GMBH, Duisburg,

og

1 — Processprog: Tysk.

EINFUHR- UND VORRATSSTELLE FÜR GETREIDE UND FUTTERMITTEL, Frankfurt am Main,

at opnå en præjudiciel afgørelse om fortolkningen af artiklerne 2 og 4 i Rådets forordning nr. 19 af 4. april 1962 om den gradvise oprettelse af en fælles markedsordning for korn med henblik på at bestemme de importomkostninger, som skal tages i betragtning ved beregningen af den for disse varer gældende afgiftssats,

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: R. Lecourt, præsident, R. Monaco (refererende) og P. Pescatore, afdelingsformændene, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh, M. Sørensen og A. J. Mackenzie Stuart, dommere,

generaladvokat: J.-P. Warner
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Faktiske og retlige omstændigheder

I — Sagsfremstilling og retsforhandlinger

De faktiske omstændigheder, der ligger til grund for sagen, og retsforhandlingernes forløb kan sammenfattes således:

1. Den 30. oktober 1963 udstedte »Einfuhr- und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel«, Frankfurt am Main, (herefter benævnt »Einfuhr- und Vorratsstelle«) til »Getreide-Import GmbH« to licenser til import af blød hvede og byg fra Frankrig med forudfastsættelse af afgiftssatsen i henhold til artikel 2, stk. 1 i Rådets forordning nr. 130/62.

Ved skrivelse af 12. november 1963 indgav firmaet Getreide-Import en klage, idet det blandt andet gjorde gældende, at afgiftssatsen var for høj, da de tyske myndigheder havde undladt at tage visse omkostninger ved den omtvistede import i betragtning.

Einfuhr- und Vorratsstelle afviste denne klage ved en afgørelse af 12. januar 1967, og Getreide-Import anlagde herefter sag ved Finanzgericht Frankfurt am Main. Da denne ret fandt, at sagen rejste et spørgsmål om fortolkning af fællesskabsretten, besluttede den ved kendelse af 5. februar 1973, indgået til Domstolen den 21. februar 1973, at udsætte afgørelsen og i medfør af EØF-traktatens arti-

kel 177 at forelægge Domstolen to spørgsmål, som retten ved kendelse af 18. juni 1973, indgivet den 22. juni 1973, har sammenfattet i et enkelt spørgsmål, der lyder således:

»Skal artiklerne 2 og 4 i forordning nr. 19/1962 fra Rådet for Det europæiske økonomiske Fællesskab (ABl. EWG 1962, s. 933) fortolkes således, at der ved beregningen af importafgiften fra tærskelprisen skal fradrages de af sagsøgerne nævnte omkostninger, navnlig afgiften for plantebesigtigelse, kontrolomkostninger, toldomkostninger, bankprovision og omkostninger i forbindelse med betaling mod præsentation af dokumenter samt ved bankgaranti for den obligatoriske sikkerhedsstillelse, eller er et sådant fradrag ikke nødvendigt?"

2. I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende Domstolens statut er der indgivet skriftlige indlæg af firmaet Getreide-Import GmbH, repræsenteret af advokat Karl Hinrichs, notar i Duisburg, forbundsrepublikken Tyskland, repræsenteret af Martin Seidel som befuldmægtiget, og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, repræsenteret af sin juridiske rådgiver Peter Kalbe.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at åbne den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber har afgivet mundtligt indlæg i retsmødet den 26. juni 1973.

Generaladvokaten har fremsat sit forslag til afgørelse i retsmødet den 5. juli 1973.

II — Indlæg indgivet i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende Statutten for Domstolen

De af firmaet Getreide-Import GmbH, forbundsrepublikken Tyskland og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber indgivne indlæg kan sammenfattes således:

A — Indlæg indgivet af firmaet Getreide-Import GmbH

Firmaet Getreide-Import finder, at forbundsrepublikken ved (forud-) fastsættelsen af afgiftssatsen for de omtvistede importlicenser har beregnet tærskelprisen for blød hvede og byg fejlagtigt, idet den ved beregningen blandt andet har undladt at tage visse importomkostningselementer i betragtning.

Til støtte for dette anbringende anfører Getreide-Import en række argumenter, der navnlig udledes af:

— præmisserne til Domstolens dom i sag nr. 76/70,

— forbudet i forordning nr. 19/62, artiklerne 18 og 21, mod at skabe hindringer for samhandelen,

— princippet om »forholdet mellem mål og midler«, som i det foreliggende tilfælde forbyder, at man tillægger fiskale hensyn afgørende vægt,

— samt af den omstændighed, at importørens mulighed for i det her omhandlede system at opnå en fortjeneste ved videresalg af de importerede varer forringes, når man ikke tager samtlige importomkostninger i betragtning ved beregningen af tærskelprisen.

Firmaet bemærker desuden, at Domstolen for så vidt angår problemet om, hvilke importomkostninger der skal tages i betragtning, har opstillet begrebet »nødvendige omkostninger«, dvs. omkostninger, som fremstår som uundgåelige på grund af en række faktorer, så som de særlige forhold ved indførslen, såvel som lovbestemmelser og handelsbrug eller kutymer på det pågældende område. På grundlag af disse kriterier finder Getreide-Import, at de tyske myndigheder i det foreliggende tilfælde burde have taget følgende omkostninger i betragtning:

— »Omkostninger ved den obligatoriske sikkerhedsstillelse« (forordning nr. 19/62, artikel 16, stk. 2). Da udste-

delsen af importlicensen er betinget af en obligatorisk sikkerhedsstillelse, vil de med denne sikkerhedsstillelse forbundne bankomkostninger nødvendigvis belaste importen.

— »Afgifter og omkostninger ved plantebesigtigelse« ifølge en tysk forordning af 23. august 1957. Der er tale om »nødvendige« omkostninger, der indbefatter de afgifter, som importøren må betale for plantebesigtigelsen, og de omkostninger, der pålægges importøren som følge af resultatet af denne besigtigelse (f.eks. omkostningen ved desinfektion med gas). Sådanne afgifter er ifølge Domstolens dom i sag nr. 29/72 af 14. december 1972 »afgifter med tilsvarende virkning som told« og derfor uforenelige med Traktaten; administrationens påbud om gennemførelse af sådanne undersøgelser samt de hermed forbundne omkostninger er »foranstaltninger med tilsvarende virkning som kvantitative restriktioner«.

— »Afgifter og omkostninger ved fortoldning«, der udføres af »speditionsfirmaer«, og som nødvendigvis må medføre udgifter for importøren.

— »Omkostninger forbundet med den særlige betalingsmåde.» Efter praksis i den internationale kornhandel skal importøren betale de importerede varer, før disse når grænsen, mod præsentation af dokumenterne (klausulen »kontant mod dokumenter«). Da denne betaling sker gennem en bank, må importøren godtgøre de hermed forbundne udgifter og betale provision til banken.

— »Omkostninger ved finansiering af købet.« Da købesummen for de importerede varer skal betales mod præsentation af dokumenterne, og da den først kan overvæltes på den indenlandske køber efter varernes ankomst, »finansierer« importøren selv købet, da han i hele denne periode betaler renter til banken af de beløb, som denne har lagt ud.

— »Kontrolomkostninger« ved kontrol af det importerede korns vægt, kvalitet og øvrige egenskaber til brug ved den endelige beregning af købesummen. Denne kontrol, uden hvilken køber mister sine rettigheder over for leverandøren, overlades til særlige firmaer.

— »Fragtomkostninger Emmerich-Duisburg.« Da basisindikativprisen for engrosleddet Duisburg ifølge systemet i forordning nr. 19/62 skal omregnes til tærskelprisen for importleddet Emmerich, måtte fragtomkostningerne mellem disse to steder medregnes. I det foreliggende tilfælde har de tyske myndigheder ansat denne omkostning til et rent symbolsk beløb, der ikke har nogen forbindelse med de faktiske forhold. I forbundsrepublikken Tyskland er transportpriserne imidlertid underkastet offentlig regulering, hvorved der er fastsat tariffer, som heller ikke de nationale myndigheder er beføjede til at gå under.

— »Øvrige omkostninger.« Det drejer sig om en række omkostninger, der er knyttet til importørens erhvervsudøvelse, så som administrationsudgifter, omkostninger ved specialuddannet personale, omkostninger ved opretholdelse af virksomhedens good-will og omkostninger ved at komme ind på udenlandske markeder.

B — Indlæg indgivet af forbundsrepublikken Tyskland

Forbundsrepublikken Tyskland henviser til, at der ved beregningen af den tærskelpris, der omhandles i forordning nr. 19/62, fra basisindikativprisen skal fradrages de handelsomkostninger, der påføres de importerede varer fra det mest fordelagtige grænseovergangssted (i forbundsrepublikken: Emmerich) til første engrosled i gyldighedsområdet for basisindikativprisen (i forbundsrepublikken: Duisburg).

De omkostninger, der skal fradrages, må naturligvis være »uundgåelige«, eftersom tærskelprisen ikke må være lavere end basisindikativprisen, og de må ikke forveksles med de omkostninger, der allere-

de er medregnet ved fastsættelsen af »cif«-prisen eller »franko grænse»-prisen. Da tærskelprisen imidlertid ikke beregnes særskilt for hver enkelt import, men fastsættes årligt af medlemsstaterne (forordning nr. 19/62, artikel 4), har man ikke kunnet lægge de faktisk afholdte omkostninger ved hver enkelt indførsel til grund. De omkostninger, der skal fradrages basisindikativprisen har derfor måttet ansættes til et fast beløb. Med støtte i disse betragtninger opstiller den tyske regering følgende sondring mellem de omkostninger, der er relevante i den foreliggende sag:

a) »Omkostninger der skal tages i betragtning«, fordi de er *uundgåelige;*
   - »omkostninger ved den obligatoriske sikkerhedsstillelse«;
   - »omkostninger ved plantebesigtigelse«, en undersøgelse der sigter på at fastslå, om de varer, der søges importeret, opfylder betingelserne i forordningen af 23. august 1957;
   - »omkostninger ved toldklarering«, der i almindelighed overlades til speditionsfirmaer, med hvilke der træffes aftale om et fast vederlag;
   - »fragtomkostninger Emmerich-Duisburg«;
   - »udligningsafgift for omsætningsafgiften«;
   - »omkostninger ved finansiering af købet«, for så vidt det drejer sig om udgifter, der opstår efter varernes indførsel, for den tid der medgår til transporten til Duisburg; de udgifter, der opstår mellem tidspunktet for købesummens betaling og tidspunktet for varernes ankomst til Emmerich er allerede medregnet ved beregningen af franko grænse prisen;
   - »fortjenstmargen«, hvori er indregnet importørens fortjeneste og de faste omkostninger ved importen; ved ansættelsen af denne margen skal kun de faste omkostninger ved importen dækkes, ikke omkostningerne på andre stadier af importforretningen.

b) »Omkostninger der ikke skal tages i betragtning«:
   - »Afgifter for toldklarering«; der pålægges kun afgifter for en toldklarering, der på vedkommendes begæring udføres uden for tjenestestedet eller uden for de normale tjenestetider;
   - »kontrolomkostninger« ved kontrol af varernes vægt og kvalitet, idet denne kontrol først udføres, efter at varerne er kommet på frilager i Duisburg og er blevet udlosset;
   - »omkostninger ved finansiering af købet« for så vidt angår tidsrummet mellem betalingen og varernes ankomst til grænseovergangsstedet (Emmerich);
   - »omkostninger forbundet med betalingsmåden«; forordning nr. 19/62 tager udgangspunkt i den opfattelse, at importen finder sted i gyldighedsperioden for franko grænse prisen (eller cif-prisen); ved sådanne kortfristede handler påløber der ikke nødvendigvis omkostninger ved betaling mod præsentation af dokumenterne; de optræder normalt ved køb af varer fra oversøiske lande, men da afgiften for denne import som regel er genstand for forudfastsættelse, er det ikke muligt at tage disse omkostninger i betragtning, idet tærskelprisen udelukkende beregnes på grundlag af den daglige omsætning; i øvrigt kan omkostninger ved valutahandler ikke komme i betragtning, idet de hermed forbundne omkostninger ikke er nødvendige for al indførsel af korn, specielt ikke for indførsel fra andre medlemsstater;
   - »omkostninger ved visse foranstaltninger, der er følge af resultatet af plantebesigtigelsen«, nemlig visse omkostninger (farvning med

eosin), som ikke vedrører import af korn, og andre (desinfektion med gas), som ikke er nødvendige.

C — *Indlæg indgivet af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber*

Kommissionen udtaler, at tærskelprisen i den ordning, der er indført ved forordning nr. 19/62, skal tjene til at hæve importerede produkters salgspris på markedet i den zone, der har det største underskud — og derfor de højeste priser — til niveauet for basisindikativprisen. Tærskelprisen svarer således — under hensyntagen til andre omkostningsfaktorer — til basisindikativprisen, med fradrag for handelsomkostninger fra grænseovergangsstedet til første engrosled i gyldighedsområdet for basisindikativprisen. Handelsomkostningerne skal ikke beregnes efter de omkostninger, der faktisk afholdes i hvert enkelt tilfælde, og som i vidt omfang er afhængige af den enkelte importørs egne beslutninger, men skal sættes til et fast beløb ud fra de mest gunstige vilkår og skal kun medregnes, hvis de er »uundgåelige«. Kommissionen fremhæver, at begrebet »uundgåelige« omkostninger ikke nødvendigvis kan ligestilles med de omkostninger, der følger af »handelsburg«, og præciserer, at man i det foreliggende tilfælde alene kan medregne de omkostninger ved importen, der påløber fra grænsen i Emmerich til det første engrosled i Duisburg. Omkostninger, som allerede er indregnet i franko grænse prisen (eller cif-prisen), og de, der først påløber, efter at varerne er blevet udbudt til salg i Duisburg, kommer ikke i betragtning.

Kommissionen går herefter over til en detaljeret undersøgelse af de enkelte omkostningselementer og foreslår følgende sondring:

a) Omkostninger, der påløber *ved passagen af grænsen,* og som er *uundgåelige* for enhver importør:

— »Omkostninger ved toldklarering«, for så vidt disse formaliteter eller ekspeditioner er nødvendige;

— »afgifter ved plantebesigtigelse«;

— »omkostninger ved den obligatoriske sikkerhedsstillelse«;

— »udligningsafgift for omsætningsafgiften«.

b) Omkostninger, der påløber *ved passagen af grænsen,* men som ikke er *uundgåelige* for enhver importør:

— »afgifter ved toldklarering«, idet disse afgifter kun opkræves for usædvanlige ekspeditioner eller for ekspeditioner, som udføres uden for tjenestetiden;

— »omkostninger ved desinfektion med gas«, idet dette er en foranstaltning, som kun er nødvendig for korn, som er befængt med parasitter;

— »denatureringsomkostninger« (farvning med eosin, idet varernes kvalitet og anvendelse er uden betydning for afgiften.

c) Omkostninger, der påløber *efter ankomsten til grænseovergangsstedet* (Emmerich) og *indtil første afsætningsled* (Duisburg). Under denne kategori kan følgende omkostninger godkendes:

— »Transportomkostninger« fra grænsen (Emmerich);

— »omkostninger ved finansiering af købet«; sådanne omkostninger kan dog opdeles i en række enkeltudgifter, som ikke alle kan tages i betragtning (f.eks. kurtage ved valutahandler, udgifter ved åbning af rembours osv.);

— »omkostninger ved kontrol af kvalitet og mængde«;

— »fortjenstmargen«, som skal dække de faste omkostninger ved importen og importørens fortjeneste.

Kommissionen finder, at de omkostninger, som bør tages i betragtning ved beregningen af tærskelprisen, er dem, der er angivet under litra a og c. De forskellige omkostninger ved finansiering af købet bør dog ikke alle tages i betragtning.

Præmisser

1 Ved kendelser af 5. februar 1973 og 18. juni 1973, indgået til Domstolen henholdsvis den 21. februar 1973 og den 22. juni 1973, har delstaten Hessen's Finanzgericht i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt et spørgsmål om fortolkningen af artiklerne 2 og 4 i Rådets forordning nr. 19 af 4. april 1962 (ABl. 1962, nr. 30) om den gradvise oprettelse af en fælles markedsordning for korn.

2 Spørgsmålet går ud på, om man ved den beregning af importafgiften, der skal foretages efter den nævnte forordning, skal fradrage visse importomkostninger fra tærskelprisen, specielt afgifter for plantebesigtigelse, kontrolomkostninger, omkostninger ved toldklarering, bankprovision og omkostninger i forbindelse med betaling mod præsentation af dokumenter samt ved den obligatoriske sikkerhedsstillelse.

3 Dette spørgsmål sigter ikke alene på fortolkningen af artiklerne 2 og 4 i forordning nr. 19/62, men tillige på en afgørelse fra Domstolen af de konkrete problemer, som opstår ved fællesskabsrettens anvendelse på de særlige forhold, der ligger til grund for tvisten i hovedsagen;

Domstolen har imidlertid ikke inden for rammerne af artikel 177 kompetence til at anvende Traktaten på konkrete enkelttilfælde, men kan af forelæggelseskendelsen uddrage de spørgsmål, som alene vedrører fortolkningen af fællesskabsretten;

det stillede spørgsmål må derfor fortolkes således, at det herved søges oplyst, hvilke importomkostninger, der i almindelighed skal tages i betragtning ved beregning af afgiften.

4 I henhold til artikel 2 i forordning nr. 19/62 var afgiften inden for Fællesskabet ved import af korn, så som blød hvede og byg, lig med forskellen mellem prisen på produktet fra den eksporterende medlemsstat leveret franko grænsen til den importerende medlemsstat, og tærskelprisen i sidstnævnte stat;

ifølge artikel 4 i denne forordning blev tærskelprisen fastsat årligt af medlemsstaterne for en ensartet standardkvalitet, således at det importerede produkts salgspris på markedet for handelscenteret i den zone, der havde det største underskud i vedkommende medlemsstat, svarede til den basisindikativpris, der var fastsat i henhold til nævnte forordnings artikel 5;

5 for at hindre forstyrrelser som følge af import til lave priser skulle den i forordning nr. 19/62 omhandlede tærskelpris ved hjælp af afgiften fastlægge det niveau, hvortil prisen for det importerede produkt skulle hæves, for at produktet ikke kunne udbydes på det pågældende marked under basisindikativprisen;

for at opfylde denne betingelse skulle prisen for det importerede produkt efter grænseovergangen svare til basisindikativprisen således, at tærskelprisen skulle være lig med denne sidste med fradrag af handelsomkostningerne;

6 under handelsomkostningerne hører de omkostninger ved gennemførelse af importen af de dermed forbundne formaliteter, som enhver importør uundgåeligt må afholde, samt de normale omkostninger ved transport af de importerede varer til det sted, der er afgørende for udbudet i zonen med det største underskud;

efter det almindelige afgiftssystem i forordning nr. 19/62 skulle i øvrigt handelsomkostningerne ikke beregnes på grundlag af de omkostninger, som faktisk er afholdt af importøren ved en bestemt levering, idet disse i vidt omfang afhænger af dennes egne beslutninger, men sættes til et fast beløb for de omkostninger, som enhver importør uundgåeligt må afholde ved import af de pågældende produkter;

7 det stillede spørgsmål må herefter besvares derhen, at artiklerne 2 og 4 i Rådets forordning nr. 19/62 skal fortolkes således, at de importomkostninger, som skal tages i betragtning ved beregningen af afgiftsbeløbet, er dem, som enhver importør uundgåeligt må afholde i forbindelse med de ekspeditioner og juridiske formaliteter, som importen af de omhandlede produkter er underkastet, og for at transportere disse produkter til det første engroshandelsled i den zone, hvor basisindikativprisen finder anvendelse.

Vedrørende sagsomkostningerne

8 De udgifter, der er afholdt af forbundsrepublikken Tyskland og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som begge har afgivet indlæg til Domstolen, kan ikke godtgøres, og da retsforhandlingerne i forhold til parterne i hovedsagen udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser,

under henvisning til procesdokumenterne;
efter at have hørt den refererende dommers rapport;
efter at have hørt det af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber afgivne mundtlige indlæg;
efter at have hørt generaladvokatens forslag til afgørelse;
under henvisning til Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig dennes artikel 177;
under henvisning til Rådets forordning nr. 19 af 4. april 1962 om den gradvise oprettelse af en fælles markedsordning for korn;
under henvisning til protokollen vedrørende Statutten for Det europæiske økonomiske Fællesskabs Domstol, særlig dennes artikel 20;
under henvisning til procesreglementet for De europæiske Fællesskabers Domstol;

kender

DOMSTOLEN

vedrørende det spørgsmål, som delstaten Hessen's Finanzgericht (VII afdeling) ved kendelser af 5. februar 1973 og 18. juni 1973 har forelagt Domstolen, for ret:

Artiklerne 2 og 4 i Rådets forordning nr. 19/62 skal fortolkes således, at de importomkostninger, som skal tages i betragtning ved beregningen af afgiftsbeløbet, er dem, som enhver importør uundgåeligt må afholde i forbindelse med de ekspeditioner og juridiske formaliteter, som importen af de omhandlede produkter er underkastet, og for at transportere disse produkter til det første engroshandelsled i den zone, hvor basisindikativprisen finder anvendelse.

Lecourt Monaco Pescatore Donner Mertens de Wilmars
Kutscher Ó Dálaigh Sørensen Mackenzie Stuart

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 12. juli 1973.

Justitssekretæren
A. Van Houtte

Præsidenten
R. Lecourt